

Adj jelet magadról! **sinosz**

SIKETEK VILÁGNAPJA 2006 SIKETEK ÉS NAGYOTHALLÓK ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJA

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA, 2006. 09. 24.
(IX. KER. KOMOR MARCELL U. 1.)

A Siketek Világnapjáról

A Siketek Nemzetközi Szövetségének határozata alapján 1958. óta minden év szeptemberének utolsó hetében siket és nagyothalló közösségek ezrei emlékeznek meg a Siketek Világnapjáról Indiától, Kuala Lumpuron, Malajzián, Anglián, Dél-Afrikán, Ausztrálián át egészen Magyarorszáig.

Az esemény célja, hogy felhívja a figyelmet a hallássérültek problémáira és segítse a társadalomba való beilleszkedésüket. A Siketek Világnapját hivatalosan szeptember utolsó vasárnapján tartják, számtalan ország szervezete azonban erre a hétre több napon át tartó programsorozatot szervez. A Nemzetközi Szövetség siketek érdekvédelmével foglalkozó intézményeket buzdít, hogy információs kampányaikkal hívják fel a figyelmet a nemzetközi összetartás erősítésére, a siketek jogainak, érdekeinek érvényesítésére.

Az immár csaknem 50 éve minden esztendőben megrendezett esemény a siketek és nagyothallók körében nagy népszerűsége tett szert. A SINOSZ harmadik alkalommal intézményi falain túlélve, változatos programok mellett mutatja be mikrokultúrája értékeit, hogy ezúttal halló társaikkal, barátaikkal együtt ünnepelje meg a Siketek Világnapját.

A SINOSZ-ról

A Siketek Nemzetközi Szövetségét (World Federation of the Deaf) Olaszországban alapították, jelenleg 127 ország - köztük a SINOSZ - és egyéb intézmény, szervezet a tagja. Közel 70 millió hallássérült érdekeit képviseli, akiknek 80%-a a fejlődő országokban él, nehéz életfeltételek között. A WFD küldetésének tekinti a siketek és nagyothallók emberi jogainak védelmét, beleértve a jelnyelv önálló nyelvként történő elismerését, az esélyegyenlőség biztosítását az élet minden területén, beleértve az oktatáshoz, információhoz való hozzáférés lehetőségét.

Magyarországon a felnőtt siketek 1802-ben, a Cházár András kezdeményezésére megindult iskolai oktatás után kezdték el megszervezni társasági életüket, baráti köreiket. 1907-ben megalapították a Cházár András Országos Siketnéma Otthont.

A szervezet 1950-ben alakult újjá „Siketnéma Szövetsége” néven. 1952-ben alapszabályban rögzítették a nagyothallók érdekvédelmének ellátását, amelyet a szövetség új elnevezése is tükrözött: „Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége” (SINOSZ).

A SINOSZ 1989-től független társadalmi szervezetként működik, szakmai érdekvédelmi szervezetként segíti, támogatja a siket és nagyothalló embereket a társadalmi beilleszkedésben, az egyéni érvényesülésben. A SINOSZ kiadásait elsősorban állami költségvetési támogatásból, másodsorban pedig adományokból, pályázatokból fedezi.

Minden megyében a megyeszékhelyeken működik megyei siket és nagyothalló szervezet, ezenkívül vannak városi egyesületek, valamint klubok. Ezeknek a szervezeteknek siket, nagyothalló, valamint pártoló tagjai is vannak. A Szövetség segítséget nyújt tagjai számára a munkavégzéshez, tanuláshoz, szakmai képesítés megszerzéséhez, tanfolyamokon való részvételhez, szakköri tevékenységekhez. Lehetőséget biztosít a kulturális és sportéletben való részvételhez.

További információ: www.sinosz.hu

1068 Budapest, Benczúr u. 21.

Elnöki köszöntő

Kedves Sorstársak, Barátaim! Kedves Érdeklődők!

Szeretettel üdvözlöm a 2006. szeptember 24-én megrendezésre kerülő Siketek Világnapja programfüzete olvasójaként! Remélem, személyesen is találkozhatunk egymással a Művészetek Palotájánál.

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége számára az idei év különösen fontos: megújult szellemiséggel és arculattal próbálja a megváltozott társadalmi viszonyok között képviselni a siketek és nagyothallók érdekeit. Legfőbb céljaink között három kiemelt feladat szerepel: a siketek anyanyelvének, a jelnyelvnek hivatalos elismertetése; a televíziós műsorok feliratozásának megoldása, bővítése és a nagyothallók hallókészülék-ellátása színvonalának javítása.

Ezek a célok a nem érintett személyek számára első hallásra, olvasásra nem sokat mondhatnak - de nekünk hallássérülteknek nagyon is sokat!

A siketek évtizedek óta várnak arra az állami gesztusra (ami Európa több országában már megtörtént), amely kimondja: a siketek anyanyelve a magyar jelnyelv, melyet az élet minden területén jogosultak használni. Ezt a gesztust annak ellenére várják, hogy napjainkban - szerencsére - már akadálymentesen vehetnek igénybe jelnyelvi tolmácsot hivatali ügyeik intézésében, de még mindig nem teljes körűen.

A televíziós műsorokat a hallássérültek széles rétege nem tudja nézni. Ezért küzd a SINOSZ fáradhatatlanul azért, hogy a műsorok a több százezer siket és nagyothalló számára a feliratokkal végre hozzáférhetőek legyenek. Sajnos az állam még nem ismerte fel, hogy a közszolgálati televíziók kötelessége a műsorok érthetővé tétele a hallássérültek számára, a kereskedelmi televíziók még nem tekintik fogyasztói rétegnek a hallássérülteket - leszámítva az eddigi egyetlen üdítő kivételt, a tv2-t. Remélem, a Siketek Világnapja és az ahhoz kapcsolódó kampány felnyitja az érdekeltek, a műsorszolgáltatók szemét.

A nagyothallók mellett pedig egy széleskörű kampánnyal áll ki a SINOSZ egy szakmai társszervezettel, a Magyar Hallásakusztikusok Országos Szövetségével közösen: a Hallás Éve 2006 programsorozattal hívjuk fel a társadalom figyelmét a tömeges nagyothallásra, amely már népbetegségnek tekinthető. A mai zajos világban sajnos egyre többen hallássérültek lesznek, - a kampányunk ezt a célt szolgálja, hogy mindenki időben felismerje, mi is történik vele, ha hallásgondjával nem szembesül.

Szövetségünk a fogyatékos emberek érdekeit képviselő hazai szervezetek közül a legrégebbi, 2007-ben ünnepi megalapításának 100 éves évfordulóját. Már csak ezért is kiemelt jelentőségű számunkra az idei Siketek Világnapja, mert főpróbának tekintjük a jövő évi ünnepsorozatunk előtt.

Programjaink mindenkinek szólnak: a siketeknek és nagyothallóknak, a halló embereknek, akik meg akarják ismerni a világunkat, a nagyvilágnak, hogy megmutassuk: vagyunk, létezőnk, élünk - és küzdünk jogainkért.

Kérem, tartson velünk, ünnepeljen velünk a Siketek Világnapján!

Dr. Kósa Ádám

Program

FŐVÉDNÖK: DEMSZKY GÁBOR

Konferál: Hajós András és Hérics Róbert

- 10.30 Megnyitó
- 11.00 Somi Panni - indiai táncbemutató
- 11.20 Király Pál - pantomim
- 11.40 Mozgásszínház (Duráczy József Módszertani Központ, Kaposvár)
- 11.50 Gárdonyi novella jelnyelven -Sáfrány Margit előadásában
- 12.00 Kung-fu bemutató (Boros József)
- 12.10 Jelszínház Szlovéniából
- 12.30 Ghánai táncsoport - afro-show drámajátékkal
- 14.30 „Játék Korhatár Nélkül” vetélkedő eredményhirdetése

Kisszínpad

- 13.00 Törpetorony (Levendula Bábszínház)
- 14.00 Játsszunk pantomimet! (Dvorák Gábor)

Programok külső helyszíneken

„Játék Korhatár Nélkül” - Játékos ügyességi és kvíz vetélkedő
Bűvész produkció (Derék Dénes)
Kung-fu bemutató (Boros József)
Délután a fergeteges latin hangulatról
a Ritmo 2003 Samba Batucada Band, a Budapest Parádé
felvezető zenekara gondoskodik.
Élőkép - szimpátia megmozdulás

Programok belső helyszíneken

„Játék Korhatár Nélkül” - Játékos ügyességi és kvíz vetélkedő
Bemutatkozik a Csimota Könyvkiadó
Mese jelnyelven - diavetítéssel Túróczy Erika közreműködésével
Szimultán sakkverseny - Orgován Sándor nagymesterrel
Komputerzene - hallható fény, látható hang
„A csend képei” - kiállítás a pályázat fotóiból - közönségszavazás
Gyermekrajz kiállítás
„Cífa palota” - interaktív programok gyerekeknek és felnőtteknek
Siket alkotók filmjei és pillanatképek a múltból: „Az emlékezés szobája.”

A műsorváltozás jogát fenntartjuk

Néhány kulturális csemege a Siketek és Nagyothallók Országos Találkozója 2006 programjából

Ritmo 2003 Samba Batucada Band

A Batucada egy brazil zenei stílus, a szamba utcai változata, a riói karneválon lehet látni és hallani. Jellegzetessége, hogy csak ritmus- és ütőhangszereken játszzák, többnyire fémtestű dobokon, melyeket akár több százan is üthetnek hihetetlen tempóban és variációkban.

A Budapest Parádé felvezető zenekara, a Batucada vállalt célja, hogy karnevál legyen mindenütt, amerre járnak. Az együttesben 30-50 dobos van, és mindenki a stílusba illő hangszereken játszik.

A zene az élet, az élet a tánc, és a tánc a zene. Ahogy a dobok is az élet ritmusát adják, úgy a Batucada az élet értelmét - mondja a brazil mondás, melynek szellemében a Batucada Band egy kis riói fesztivált varázsol a Siketek Világnapjának délutánján a Művészetek Palotájába.

Somi Panni - indiai táncbemutató

Somi Panni Bharata Natjam táncos, koreográfus, indológus. Együttesével rendszeresen fellép különböző fesztiválokon, színházakban, önálló esteken. Somi Panni a dél-indiai templomi táncok egyik legmagasabb színvonalú európai képviselője. A fellépő ruhák, a színpompás szárírok, a fejékek, kiegészítő ékszerek Madraszból valók. Repertoárja tartalmaz klasszikus templomi táncokat, drámarészleteket, néptáncokat és modern koreográfiákat.

African Footprint International - Ghánai tánc csoport

Az African Footprints International nemzetközileg is elismert professzionális tánc- és drámajáték csoport, mely a fogyatékkal élő és ép emberek közötti híd megteremtésén dolgozik. Előadásaiakon tradicionális eszközökkel szólnak a mindennapi élet problémáiról és megoldásairól. Táncosaik egy része hallássérült, akiknek a csoporthoz tartozásnak köszönhetően megszűnt a társadalomból való kirekesztettsége.

Az African Footprint International a hagyományos afrikai dobolás és tánc segítségével lépi át a társadalmi korlátokat, és az abban rejlő lehetőségeket kihasználva kapcsolja össze a különböző társadalmi rétegekben élő embereket. Az afrikai zene és tánc, melyet siketek és hallók együtt adnak elő, elengedhetetlen lételeme munkájuknak.

Az előadás és a magyarországi turné az afrikai kultúra megismertetését - többek között a tánc csoport támogatását zászlajára tűző Helloafrika Klubnak köszönhető.

Magyar Komputerezenei Alapítvány és a Multimédia Stúdió Művészeti Egyesülete

„Hallható fény, látható hang.”

A Siketek Világnapja alkalmából a két műhely olyan bemutatókat tart, amelyek a zene, a mozgás és a látvány lehetséges kapcsolódásait vizsgálják:

A „Hallható fény” a zene, a mozgás és a lézervilágítás új, komplex kapcsolatát teremti meg, melyben a lézervilágítás-hangszereken a fénynyalábok érintésének hatására változik, illetve szólal meg a zene. A „Látható hang”. A hang fizikai paramétereit láthatóvá tehetők. A levegőben terjedő hullámok időben változó formáját és spektrumát számítógép segítségével láthatóvá lehet tenni. A helyszínen felállított, jelen idejű elemzést végző berendezés segítségével a résztvevők meg tudják nézni az általuk kibocsátott hangokat.

Levendula Bábszínház: Törpeterony

A Levendula Bábszínház óvodáskorúaknak szóló előadásának alapjául egy Mészöly Miklós novella szolgált. A darab hőse egy törpe, aki egyre magasabbra és magasabbra vágyódik. Megépít magának egy tornyot, amelyben elveszti kapcsolatát azzal a világgal, amit egyébként szeret.

Az előadásban a színészek nem beszélnek, csupán nagyon egyszerű hangjelzéseket adnak, amiktől kissé rajzfilmszerűvé válik az előadás.

Dvorák Gábor pantomomművész és tanítványai JÁTSSZUNK PANTOMIMET!

– játék szavak nélkül –

5 éves kor feletti gyerekeknek

előadja: Dvorák Gábor, Patka Heléna

és a gyerekek

rendezte: Dvorák Gábor

Dvorák Gábor pantomimművésztől a gyerekek megtanulhatják, hogyan lehet különféle karaktereket ábrázolni; láthatatlan tárgyakat, élőlényeket megjeleníteni.

Az előadás felépítése: közös tanulási szakaszban komikus bemutató a tárgyteremtő pantomimról. Asszociatív játék, együttes „varázslás” a metakommunikáció és a gesztusok eszközeivel. Vidám történetek, melyekben együtt kacaghatunk az emberi butaságon.

A fellépő művészekről, illetve produkciónkról részletesebben olvashat a www.sinosz.hu/vilagnap weboldalon.

Kommunikáció egy halló és egy siket személy között

Mit tegyen Ön, ha velünk találkozik?

Praktikus tanácsok hallók számára

Vincze Tamás illusztrációja

- Ha meg akar szólítani, próbálja meg felvenni a szemkontaktust. Jóleső érzés, ha a nevemen szólít, vagy ha nem nézek Önre, apró érintéssel a vállamon hívja fel magára a figyelmet. Az első találkozás során nehéz szájról olvasni egy ismeretlen személy nevét. Ezen sokat segíthet egy névjegykártya, netán egy ismételt, vagy megerősített bemutatkozás.
- A hallók általában nem ismerik a jelnyelvet, ezért mi a szájról olvasásra hagyatkozunk. Ebben ugyan nagy a gyakorlatunk, de a képességek tekintetében eltérések lehetnek közöttünk. Az a legjobb, ha Ön természetes artikulációra törekszik. A szakáll vagy a bajusz nehezíti, gyakorta lehetetlenné teszi számunkra ezt a segítséget. Ebben az esetben jól jöhet az írásos kommunikáció, illetve a testbeszéd és a mimika használata.
- Az a legjobb mindkettőnknek, ha végig egymással szembe fordulva és a dialógus közben az elfordulást mellőzve társalgunk egymással.
- Nekünk sokat jelenthet az, ha Ön a beszélgetés elején bevezet minket a témába. A párbeszéd során pedig nem árt néha ellenőrizni, hogy valóban jól értjük-e egymást.
- Mindkettőnknél előfordulhatnak félreértések, vagy óvatlan tévesztések. Ez ne tegye bizalmatlanná egyikünket sem, hiszen ismétléssel, vagy a gondolat más megközelítésével könnyedén korrigálhatjuk magunkat.
- A hangunk először furcsának tűnhet, megismerése időt kíván. Természetesen szükség esetén mi is tollat ragadunk, és a kommunikáció egyéb eszközeit is bátran alkalmazzuk a sikeres információcsere érdekében.
- Beszélgetésünk során előfordulhat, hogy kopognak az ajtón, csörög a telefon, vagy egy utcai zaj tereli el - átmenetileg - az Ön figyelmét kettőnk társalgásáról. Ebben az esetben jóleső érzés számunkra, ha Ön jelzi, milyen zajokat hallott, netán miért nyúl a telefonért társalgásunkat váratlanul megszakítva.

Kapcsolódó rendezvények

„A kéz értelmet szül”

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár és a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége közös szervezésében idén második alkalommal kerül sor egy, a jelnyelv bemutatását célzó rendezvényre.

„A kéz értelmet szül – jelnyelvi elmélkedés” címet viselő előadáson, siket előadók közreműködésével jelnyelvi tolmácsolásban élvezhető művészeti programot láthat az érdeklődő közönség. Az előadás a jelnyelv, mint önálló nyelv bemutatásán túl a siket kultúra megismertetését is előtérbe helyezi.

2006. szeptember 26-án az Országos Idegennyelvű Könyvtárban, 15 órakor, a könyvtár kiállítótermében kerül sor a rendezvényre, amely a szeptember 24-én, a Művészetek Palotájában megrendezésre kerülő Siketek Világnapjához kapcsolódó esemény.

Magyar film, magyar felirattal

Két támogatónk, a Palace Cinemas és az Analog Artists rendkívüli, szellemi és anyagi energiát nem kímélő segítőkészségének köszönhetően az idei Siketek Világnapján egy különleges filmcsemegét élvezhetnek a siket és nagyothalló filmbarátok. A hagyományteremtő szándékkal rendezendő előadásra 2006. 09. 24., vasárnap, 18.30-tól, a Lurdy Ház 9-es termében kerül sor, ahol a „Fej vagy írás” című magyar filmet ezúttal – sajnos ma még különleges eseményként – magyar felirattal vetítik le. Ezzel a különleges akcióval a szervezők arra kívánják felhívni a figyelmet, hogy a siketek és nagyothallók a feliratozás hiánya miatt esznek attól a lehetőségtől, hogy a magyar filmművészet gyöngyszemeit élvezhessék. A film magyar feliratozását a forgalmazó, az Analog Artists szponzorálta, példát mutatva ezzel a közszolgálati, illetve a kereskedelmi csatornáknak, illetve filmforgalmazóknak. Reméljük, hogy ez a Siketek Világnapjához kapcsolódó rendkívüli rendezvény felhívja az érintettek figyelmét erre a siketek és nagyothallók számára fájdalmas problémára.

A különleges film vetítése zártkörű, tagjaink számára ingyenesen megtekinthető.

Főtámogatók:

Művészetek Palotája

Magyar Hallásakusztikusok Országos Szövetsége

HelloAfrica Egyesület/African Footprint International

Hajós András

Analog Artists

DoqMentor

Crane International